

Opis publikacji

W podręczniku przedstawiono ogólne pojęcia prawne oraz wybrane zagadnienia z zakresu prawa karnego materialnego i postępowania karnego, prawa wykroczeń, postępowania administracyjnego, prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, postępowania w sprawie nieletnich, a także prawa w Internecie.

Dla lepszego zrozumienia i przyswojenia przez uczniów wiadomości zawartych w opracowaniu wzbogacono je licznymi przykładami. Ponadto w książce zamieszczono ryciny i tabele, stanowiące podsumowanie lub uzupełnienie omawianych treści. Edukacja prawna w szkole to zarówno formowanie wiedzy, jak i umiejętności przydatnych w życiu. Dlatego właśnie integralną częścią książki są ćwiczenia zawierające stosowne wskazówki. W końcowej części ćwiczeń zawarto rozwiązania poleceń (zadań) dla ucznia.

Adresaci:

Publikacja może stanowić nieocenioną pomoc w nauczaniu młodzieży w klasach, w których realizowane są innowacje programowe z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego, będzie przydatna na lekcjach wiedzy o społeczeństwie, a także w ramach godzin wychowawczych. Dla statystycznego obywatela tego rodzaju lektura może być sposobem na podniesienie świadomości prawnej.

Autorzy

Jolanta Jerzewska - doktor nauk prawnych; nauczyciel akademicki; biegły sądowy przy Sądzie Okręgowym w Warszawie i Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga; autorka wielu publikacji i innych prac z zakresu kryminalistyki i prawa, a także twórcza innowacji pedagogicznej "Bezpieczeństwo i porządek publiczny".

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 11

Od Autorki | str. 13

Część I
Podręcznik

Rozdział 1

Ogólne pojęcia prawne | str. 17

- 1.1. Pojęcie prawa | str. 17
- 1.2. Pojęcie przepisu prawnego | str. 19
- 1.3. Pojęcie normy prawnej i jej rodzaje | str. 24
- 1.4. Struktura normy prawnej | str. 26
- 1.5. Pojęcie stosunku prawnego | str. 28
- 1.6. Pojęcie prawa podmiotowego | str. 32
- 1.7. Pojęcie roszczenia | str. 34
- 1.8. Pojęcie i funkcja wykładni prawa | str. 34
- 1.9. Pojęcie źródeł prawa | str. 36
- 1.10. Pojęcie aktu normatywnego i ich rodzaje | str. 38
- 1.11. Hierarchia aktów normatywnych | str. 38
- 1.12. Tryb tworzenia prawa | str. 41
- 1.13. Zasady techniki prawodawczej | str. 45
- 1.14. Budowa tekstu prawnego | str. 46
- 1.15. Pojęcie systemu prawa | str. 50
- 1.16. Pojęcie gałęzi prawa | str. 51
- 1.17. Przestrzeganie i stosowanie prawa | str. 56
- 1.18. Pojęcie praworządności | str. 60
- 1.19. Pojęcie odpowiedzialności prawnej i jej rodzaje | str. 61
- 1.20. Ochrona prawna | str. 64
- 1.21. Organy ochrony prawnej | str. 65
- 1.22. Organy wymiaru sprawiedliwości | str. 66

Rozdział 2

Wybrane zagadnienia z części ogólnej Kodeksu karnego | str. 72

- 2.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 72
- 2.2. Pojęcie przestępstwa | str. 72
- 2.3. Ustawowe znamiona przestępstwa | str. 74
- 2.4. Formy popełnienia przestępstwa | str. 82
- 2.5. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną | str. 86
- 2.6. Rodzaje kar i środków karnych | str. 95
- 2.7. Przepadek i środki kompensacyjne | str. 105

Rozdział 3

Wybrane zagadnienia z postępowania karnego | str. 112

- 3.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 112
- 3.2. Cele postępowania karnego | str. 115
- 3.3. Organy procesowe | str. 116
- 3.4. Strony procesowe | str. 118
- 3.5. Inni uczestnicy procesu | str. 121
- 3.6. Pojęcie i rodzaje czynności procesowych | str. 123
- 3.7. Zasady procesowe | str. 125
- 3.8. Sprawy karne | str. 129

Rozdział 4

Wybrane zagadnienia z prawa wykroczeń | str. 133

- 4.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 133
- 4.2. Zasady odpowiedzialności | str. 134

- 4.3. Ustawowe znamiona wykroczenia | str. 135
- 4.4. Formy popełnienia wykroczenia | str. 138
- 4.5. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność | str. 139
- 4.6. Rodzaje kar i środków karnych | str. 141
- 4.7. Dyrektywy wymiaru kary | str. 148
- 4.8. Strony postępowania w sprawach o wykroczenia | str. 150
- 4.9. Rodzaje postępowań | str. 151

Rozdział 5

Wybrane zagadnienia z postępowania administracyjnego | str. 159

- 5.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 159
- 5.2. Rodzaje postępowań regulowane przez Kodeks postępowania administracyjnego | str. 160
- 5.3. Ogólne zasady postępowania administracyjnego | str. 162
- 5.4. Organy administracji | str. 166
- 5.5. Właściwość organów administracji | str. 168
- 5.6. Strona w postępowaniu administracyjnym | str. 170
- 5.7. Podmioty na prawach strony | str. 172
- 5.8. Rodzaje rozstrzygnięć w postępowaniu administracyjnym | str. 173
- 5.9. Sprawy sądownoadministracyjne | str. 177

Rozdział 6

Wybrane zagadnienia prawa cywilnego | str. 180

- 6.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 180
- 6.2. Źródła prawa cywilnego | str. 182
- 6.3. Osoby fizyczne | str. 184
- 6.4. Zdolność prawna a zdolność do czynności prawnych | str. 187
- 6.5. Ubezważnienie | str. 187
- 6.6. Osoby prawne | str. 190
- 6.7. Czynności prawne i ich formy | str. 191
- 6.8. Wady oświadczenia woli | str. 195
- 6.9. Przedstawicielstwo ustawowe i pełnomocnictwo | str. 198
- 6.10. Sprawy cywilne | str. 200

Rozdział 7

Wybrane zagadnienia prawa rodzinnego i opiekuńczego | str. 203

- 7.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 203
- 7.2. Zawarcie małżeństwa | str. 204
- 7.3. Władza rodzicielska | str. 210
- 7.4. Ustanie małżeństwa | str. 212
- 7.5. Obowiązek alimentacyjny | str. 215
- 7.6. Ustanowienie i sprawowanie opieki | str. 217
- 7.7. Ustanowienie kuratora | str. 220

Rozdział 8

Wybrane zagadnienia z postępowania w sprawach nieletnich | str. 222

- 8.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 222
- 8.2. Pojęcie nieletniego | str. 223
- 8.3. Rodzaje zachowań nieletnich wymagające reakcji sądowej | str. 224
- 8.4. Postępowanie w sprawie nieletniego | str. 227
- 8.5. Kategorie środków stosowanych wobec nieletniego | str. 229

8.6. Kary kryminalne stosowane wobec nieletnich | str. 234

8.7. Mediacja w sprawach nieletnich | str. 238

Rozdział 9

Wybrane zagadnienia z prawa w Internecie | str. 241

9.1. Wprowadzenie do zagadnień | str. 241

9.2. Komunikacja interpersonalna a komunikacja sieciowa | str. 242

9.3. Zagrożenia wynikające z wykorzystania Internetu przez nieletnich | str. 247

9.4. Uzależnienia behawioralne dzieci i młodzieży | str. 250

9.5. Prawne konsekwencje uzależnień nieletnich | str. 253

9.6. Przestępczość związana z siecią internetową i innymi mediami elektronicznymi | str. 254

9.7. Dobra osobiste i konsekwencje ich naruszenia | str. 269

9.8. Zasady etyki w cyberprzestrzeni | str. 276

Część II

Ćwiczenia ze wskazówkami i rozwiązaniami

Cele ćwiczeń | str. 281

Ćwiczenia | str. 283

Rozwiązania | str. 325

Bibliografia | str. 343